

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-06-03
Besvaras senast
2020-06-10 kl. 12.00

Till statsrådet Lena Micko (S)

2019/20:1492 Marknadsföring av tobak på internet

Den 6 november 2019 ställde undertecknad en fråga (2019/20:319) till statsrådet Lena Micko om när det aviserade lagförslaget avseende marknadsföring av tobak på internet, som riksdagen tillkännagivit till regeringen, kommer överlämnas till riksdagen. En fråga (2019/20:838) ställdes även till socialminister Lena Hallengren den 29 januari 2020 om när utredningen som ska föregå lagförslaget skulle tillsättas.

Bakgrunden är att riksdagen i december 2018 avslog delar av regeringens förslag på nya marknadsföringsregler för tobak eftersom de bland annat stred mot EU:s regelverk i avseendet att göra skillnad på fysiska butiker och näthandel. Riksdagen var också tydlig med att det nu gällande regelverket inte ska tolkas på ett sådant sätt att strängare förutsättningar gäller för e-handeln än för fysiska butiker. Efter att lagen hade antagits skickade Konsumentverket ut ett förslag på nya allmänna råd om marknadsföring av tobaksvaror på remiss. Förslaget innehöll i stort det lagförslag som regeringen lagt fram men som avslagits av riksdagen. Efter massiv kritik från remissinstanserna återkallade Konsumentverket sitt förslag. Utan att genomföra en ny remissrunda antog Konsumentverket dock i december 2019 sina uppdaterade allmänna råd. I dessa ger Konsumentverket alltså uttryck för en uppfattning som innebär striktare regler för e-handeln än för fysiska butiker, tvärtemot riksdagens avsikt och trots tidigare kritik.

Trots att riksdagen alltså beslutade att de äldre marknadsföringsreglerna skulle fortsätta att tillämpas i denna del, med syftet att undvika en situation där vissa aktörer diskrimineras i förhållande till andra beroende på om försäljningen sker online eller i fysisk butik, agerar Konsumentverket stick i stäv med riksdagens vilja. Myndigheten driver ett tillsynsärende mot ett tobaksföretag med försäljning på internet och gör, tvärtemot vad riksdagen beslutat, bedömningen att webbutiker inte ska definieras som försäljningsställen, vilket innebär att det undantag om kommersiella meddelanden som gäller för fysiska butiker inte kan appliceras på nätbutiker. Att Konsumentverket väljer att fortsätta agera på detta sätt och driva ärendet vidare trots att det beslut som finns är tydligt och trots att nya lagförslag är på gång är anmärkningsvärt.

Socialministern svarar på frågan att regeringen inte får styra enskilda myndigheter i deras tillsynsverksamhet. Det är dock min uppfattning att om en myndighet agerar i strid med det som riksdagen beslutat behöver regeringen

agera. Det är en grundläggande förutsättning att svenska myndigheter iakttar saklighet och opartiskhet i sin verksamhet.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Lena Micko:

Vad avser statsrådet att göra för att säkerställa genomförandet av riksdagens beslut vad avser marknadsföring av tobaksvaror?

.....

Angelica Lundberg (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren